

Αθήνα, 26.06.2006
Α.Π. : 17610/04.11.2005, 18273/15.11.2005, 19294/02.12.2005
Ειδικός Επιστήμονας: Λ.Μπιγιάκη
Βοηθός Επιστήμονας: Ε.Μπενέκου

Προς Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων
Γραφείο Υφυπουργού, κ. Γ.Καλού
Μητροπόλεως 15
101 85 - ΑΘΗΝΑ

ΠΟΡΙΣΜΑ

I. Ιστορικό αναφορών

Ο Συνήγορος του Πολίτη έγινε αποδέκτης των υπ'αρ.πρωτ. 17610/04.11.2005, 18273/15.11.2005 και 19294/02.12.2005 αναφορών των κ.κ. Δ.Γ., Ε.Μ. και Ε.Χ. αντίστοιχα. Με τις ως άνω αναφορές τίγονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης και ενημέρωσης των υποψηφίων για πρόσληψη σε διάφορα προγράμματα του Ι.Δ.ΕΚ.Ε.

Συγκεκριμένα, ο κ. Δ.Γ., σε συνέχεια της υπ'αρ.πρωτ. 15408/07.09.2005 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για «Πρόσληψη μελών επιστημονικής επιτροπής για τις ανάγκες του προγράμματος Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας», υπέβαλε την υπ' αρ.πρωτ. 19844/2005 αίτηση για τη θέση υπεύθυνου πολιτισμικής αισθητικής αγωγής. Παρά το γεγονός ότι στην ως άνω πρόσκληση ενδιαφέροντος υπάρχει ρητή πρόβλεψη διαδικασίας συνέντευξης των υποψηφίων μετά την υποβολή των αιτήσεων, ο κ. Δ.Γ. δεν κλήθηκε ποτέ σε συνέντευξη. Η σχετική υπ'αρ.πρωτ. 23688/15.11.2005 ένσταση που υπέβαλε απερρίφθη από την επιτροπή ενστάσεων με την αιτιολογία ότι *«λόγω των υψηλών προσόντων των διαγωνιζομένων (πανεπιστημιακοί δάσκαλοι), οι διαγωνιζόμενοι δεν κλήθηκαν σε συνέντευξη και η κρίση έγινε με βάση τα κατατεθέντα έγγραφα»* (πρακτικό συνεδρίασης αρ.20/24.11.2005 της επιτροπής ενστάσεων Ι.Δ.ΕΚ.Ε.).

Η κ. Ε.Μ. υπέβαλε την υπ'αρ.πρωτ. 12.09.2005 αίτηση προκειμένου να προσληφθεί ως σύμβουλος-ψυχολόγος στο Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Κορίνθου. Δεν κλήθηκε σε συνέντευξη όπως προέβλεπε η διαδικασία και για το λόγο αυτό

υπέβαλε την υπ'αρ.πρωτ. 22511/24.10.2005 ένσταση. Η επιτροπή ενστάσεων απέρριψε την ένστασή της με την αιτιολογία ότι «οι προσκλήσεις έγιναν τηλεφωνικά και η ενισταμένη δεν βρέθηκε» (πρακτικό συνεδρίασης αρ.18/03.11.2005 της επιτροπής).

Τέλος, η κ. Ε.Χ. υπέβαλε στις 17.07.2005 αίτηση υποψηφιότητας για εκπαιδευτές/τριες των Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων και έλαβε την τρίτη θέση στον πίνακα κατάταξης με 74 μόρια (Κ.Ε.Ε. Λέσβου, πρακτικό Δ.Σ. Ι.Δ.Ε.Κ.Ε. 75/15.09.2005, ανάρτηση 20.09.2005). Υπέβαλε την υπ'αρ.πρωτ. 20195/29.09.2005 ένσταση η οποία έγινε μερικώς δεκτή σύμφωνα με το πρακτικό 16/20.10.2005 της επιτροπής ενστάσεων. Πιο συγκεκριμένα η επιτροπή έκρινε ότι θα έπρεπε να έχει λάβει 78 μόρια και απεφάνθη ότι **ισοβαθμούσε με την 1^η υποψήφια στη σειρά κατάταξης** (κα. Σ.). Στη συνέχεια ενημερώθηκε ότι προσελήφθη η δεύτερη στον πίνακα κατάταξης υποψήφια (κα Τ.), η οποία είχε λάβει 77 μόρια. Η κ. Ε.Χ. απηύθυνε στο Ι.Δ.ΕΚ.Ε. την υπ'αρ.πρωτ. 24831/29.11.2005 επιστολή της ζητώντας να ενημερωθεί για το λόγο προτίμησης της δεύτερης υποψήφιας και ενημερώθηκε με το υπ'αρ. 25075/05.12.2005 έγγραφο του Ινστιτούτου ότι η κυρία Τ. ήταν στην πρώτη και όχι τη δεύτερη θέση, με 78 μόρια (συνεπώς ισοψηφούσε με την κ. Ε.Χ.) και ο λόγος που δεν προσελήφθησαν και οι δύο ήταν ότι δεν λειτούργησαν τελικά δυο τμήματα, αλλά ένα. Αναφέρεται ωστόσο στο έγγραφο ότι η μη λειτουργία του δεύτερου τμήματος αποφασίστηκε πριν εκδοθούν τα αποτελέσματα των ενστάσεων και για το λόγο αυτό δεν ήταν δυνατή η αλλαγή του ονόματος του προσληφθέντος.

II. Ενέργειες του Συνηγόρου του Πολίτη

Σε συνέχεια των αναφορών που υποβλήθηκαν, ο Συνήγορος του Πολίτη απευθύνθηκε με το από 19.12.2005 έγγραφό του στο Ι.Δ.ΕΚ.Ε. ζητώντας τα σχόλια του Ινστιτούτου στα ακόλουθα θέματα:

Α) Σε σχέση με την αναφορά του κ. Δ.Γ. το Ινστιτούτο κλήθηκε να ενημερώσει το Σ.τ.Π. για τους λόγους παράκαμψης της προβλεπόμενης διαδικασίας συνεντεύξεων της υπ'αρ.πρωτ. 15408/07.09.2005 πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Ο Σ.τ.Π. επεσήμανε εν προκειμένω ότι το ενδεχόμενο παράκαμψης αυτής της διαδικασίας υπό ορισμένες προϋποθέσεις θα έπρεπε να αναφέρεται ρητά στην πρόσκληση ενδιαφέροντος, προς γνώσιν των ενδιαφερομένων.

Β) Στην περίπτωση της κ. Ε.Μ. τέθηκε στο Ινστιτούτο ερώτημα για τον τρόπο ενημέρωσης των υποψηφίων σχετικά με την πρόσκλησή τους σε συνέντευξη. Ειδικότερα, ο Σ.τ.Π. εξέφρασε τον προβληματισμό του σχετικά με το κατά πόσο η τηλεφωνική ενημέρωση είναι επαρκής και διατύπωσε την άποψη ότι η γραπτή ειδοποίηση των υποψηφίων αποτελεί απόδειξη ότι αυτοί έλαβαν γνώση.

Γ) Τέλος, σε ό,τι αφορά το θέμα της κ. Ε.Χ., ο Σ.τ.Π. ζήτησε να ενημερωθεί για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έγιναν αλλαγές στα αποτελέσματα του πίνακα κατάταξης της 20.09.2005. Σύμφωνα με το πρακτικό της επιτροπής ενστάσεων, η κα Ε.Χ. ισοβαθμούσε μετά τη μερική αποδοχή της ενστάσεώς της με την πρώτη στον πίνακα κατάταξης κα Σ. με 78 μόρια και ακολουθούσε η κα Τ. με 77 μόρια. Επιπλέον ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε να ενημερωθεί για την έλλειψη δυνατότητας αλλαγής του ονόματος του εκπαιδευτή μετά την εξέταση των ενστάσεων.

Το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. απάντησε στο Συνήγορο του Πολίτη με το υπ'αρ.πρωτ. 26366/10.01.2006 έγγραφό του με το οποίο υποστήριξε τα εξής:

Α) Στην περίπτωση της «Πρόσληψης μελών επιστημονικής επιτροπής για τις ανάγκες του προγράμματος Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας» οι υποψήφιοι δεν κλήθηκαν σε συνέντευξη διότι κρίθηκε ότι «λόγω των υψηλών προσόντων και της πανεπιστημιακής σταδιοδρομίας τους δεν επιτρεπόταν η υποβολή τους στη διαδικασία της συνέντευξης, η οποία αντί να περιορίσει θα αύξαινε το βαθμό απροσδιοριστίας των κριτηρίων επιλογής». Υποστήριξε επίσης ότι πρόσφατα περιορίστηκε σημαντικά η συμβολή της συνέντευξης στη συνολική βαθμολόγηση και τέθηκαν λεπτομερέστερα κριτήρια βαθμολόγησης προσόντων που αποδεικνύονται με έγγραφα.

Β) Σε ό,τι αφορά τον τρόπο ενημέρωσης των υποψηφίων για το γεγονός ότι καλούνται σε συνέντευξη, το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. ενημέρωσε το Σ.τ.Π. ότι η αποστολή γραπτής ατομικής ειδοποίησης είναι αδύνατη λόγω των σύντομων προθεσμιών και της ταχύτητας ανάπτυξης των προγραμμάτων. Επεσήμανε δε ότι δεν προκύπτει πρόβλημα στο να εντοπιστούν οι υποψήφιοι όταν αυτοί έχουν θέσει στη διάθεση του Ινστιτούτου τα απαραίτητα στοιχεία επικοινωνίας.

Γ) Τέλος, το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. ενημέρωσε το Σ.τ.Π. ότι στην περίπτωση της κ. Ε.Χ. πράγματι η ενδιαφερόμενη είχε καταταγεί στην 1^η θέση μαζί με την κ. Σ., ενώ η κ. Τ. έλαβε 77 μόρια και όχι 78 όπως λανθασμένα είχε αναγραφεί στο υπ'αρ.πρωτ. 25075/05.12.05 έγγραφο. Ωστόσο, καθώς το τμήμα ήταν επείγον να λειτουργήσει,

μετά από παραίτηση της κας Σ. προσελήφθη η κα. Τ. Η κ. Ε.Χ. ήταν τότε τρίτη στη σειρά διότι δεν είχαν εκδοθεί τα αποτελέσματα επί των ενστάσεων.

Ο Συνήγορος του Πολίτη επανήλθε με το από 07.02.2006 έγγραφό του, καθώς έκρινε ότι οι εξηγήσεις που δόθηκαν από το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. έχρηζαν περαιτέρω διευκρινίσεων. Με το νέο αυτό έγγραφο, για την υπόθεση του κου Δ.Γ., η Αρχή επεσήμανε εκ νέου την ανάγκη τήρησης της διαδικασίας πρόσληψης όπως αυτή προβλέπεται στην πρόσκληση ενδιαφέροντος. Για την περίπτωση της κας Ε.Μ., ο Σ.τ.Π. επεσήμανε την ανάγκη γραπτής ενημέρωσης των υποψηφίων ότι καλούνται σε συνέντευξη καθώς ο τρόπος αυτός παρέχει περισσότερες εγγυήσεις και δεν επιδέχεται αμφισβήτησης όπως η τηλεφωνική επικοινωνία. Τέλος τόνισε ότι στην περίπτωση της κ. Ε.Χ., η πρόσληψη υποψήφιας πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας των ενστάσεων ακυρώνει ολόκληρη τη διαδικασία υποβολής ενστάσεων και συνακόλουθα το σχετικό δικαίωμα των υποψηφίων. Ζήτησε τέλος από το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. να εξετάσει τις παραμέτρους των ως άνω προβλημάτων και να κινηθεί προς την κατεύθυνση της επανόρθωσης των λανθασμένων ενεργειών που επισημάνθηκαν.

Το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. με το υπ'αρ.πρωτ. 7051/09.05.2006 ενημέρωσε το Σ.τ.Π. πως εμμένει στην άποψη ότι δεν υπήρξε σε καμία από τις περιπτώσεις αυτές σκόπιμη παρέκκλιση από τους κανόνες δικαίου.

III. Διαπιστώσεις του Συνηγόρου του Πολίτη

Από τη μελέτη των αναφορών που υποβλήθηκαν στο Συνήγορο του Πολίτη και από τη μετέπειτα ανταλλαγή απόψεων με το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. διαπιστώνεται ότι το Ινστιτούτο, κατά την αξιολόγηση και ενημέρωση των υποψηφίων για πρόσληψη σε διάφορα προγράμματά του, έχει κατ' επανάληψη προβεί σε ενέργειες οι οποίες δεν συνάδουν με τις αρχές της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της ίσης μεταχείρισης που πρέπει να διέπουν τις σχετικές διαδικασίες

Στην περίπτωση πρόσληψης μελών επιστημονικής επιτροπής για τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (αναφορά κου Δ.Γ.), ο Ν. 2373/03 (ΦΕΚ Β 1003/22-7-03) που ρυθμίζει την οργάνωση και λειτουργία αυτών, προβλέπει στο άρθρο 6 ότι «το προσωπικό των ΣΔΕ (εκπαιδευτικό, επιστημονικό και διοικητικό) επιλέγεται από επιτροπές επιλογής που συστήνονται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή του ΙΔΕΚΕ. Οι επιτροπές επιλέγουν **βάσει κριτηρίων που ορίζονται στις προκηρύξεις** των αντιστοίχων θέσεων και τα οποία απορρέουν από το σκοπό και τις αρχές λειτουργίας των ΣΔΕ». Κατ'εφαρμογή του νόμου, η προκήρυξη 15408/07.09.2005 προβλέπει

διαδικασία συνεντεύξεων η οποία **ακολουθεί** την υποβολή αιτήσεων των υποψηφίων οι οποίοι πρέπει να είναι μέλη Δ.Ε.Π. ή τουλάχιστον κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών και να έχουν επαγγελματική και επιστημονική κατάρτιση, εμπειρία αναγνωρισμένη και εξειδίκευση σε θέματα εκπαίδευσης ενηλίκων. Επομένως η προκήρυξη απευθύνεται σε «υψηλού επιπέδου» ενδιαφερόμενους. Επιπλέον η συνέντευξη δίνει σε μια επιτροπή επιλογής διαφορετικού τύπου πληροφόρηση για τον υποψήφιο, σχετική με στοιχεία της προσωπικότητάς του, η οποία μπορεί να αξιολογηθεί στη συνέχεια θετικά ή αρνητικά σε συνάρτηση με τα έγγραφα στοιχεία του φακέλου του. Δημιουργεί συνεπώς στους ενδιαφερόμενους την πεποίθηση ότι η διαδικασία αποτελείται από περισσότερα επίπεδα αξιολόγησης και καθένα από αυτά συνιστά μια επιπλέον δικλείδα ασφαλείας για αντικειμενική επιλογή. Για τους ανωτέρω λόγους, άποψη του Συνηγόρου του Πολίτη είναι ότι η αυθαίρετη παράκαμψη της διαδικασίας της συνέντευξης από το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. ενώ η προκήρυξη απευθύνεται σε υψηλού επιπέδου ενδιαφερόμενους, αποτελεί κατάφωρη παραβίαση της αρχής της διαφάνειας.

Σε ό,τι αφορά το θέμα της ενημέρωσης των υποψηφίων για το γεγονός ότι κλήθηκαν σε συνέντευξη που προέκυψε στην περίπτωση της κ. Ε.Μ., ο Συνήγορος του Πολίτη εμμένει στην άποψη που διατύπωσε και στο από 19.12.2005 έγγραφό του προς το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. Κατά την κρίση της Αρχής, μόνη η προσπάθεια ανεύρεσης του υποψηφίου μέσω τηλεφώνου δεν επαρκεί. Ο Συνήγορος του Πολίτη κατανοεί την ανάγκη ταχείας ολοκλήρωσης του σταδίου ενημέρωσης λόγω των σύντομων προθεσμιών και την επιλογή της τηλεφωνικής επικοινωνίας, θεωρεί ωστόσο απαραίτητη και την πρόβλεψη εναλλακτικού τρόπου ενημέρωσης, όπως η γραπτή ειδοποίηση, στην περίπτωση που η τηλεφωνική επικοινωνία αποδεικνύεται αδύνατη. Στις περιπτώσεις δε μη ανεύρεσης του υποψηφίου θα έπρεπε να αποστέλλεται οπωσδήποτε γραπτή ειδοποίηση, καθώς η υπηρεσία οφείλει αφενός να εξαντλεί τις δυνατότητες που της παρέχουν τα στοιχεία επικοινωνίας του φακέλου κάθε υποψηφίου και αφετέρου να διασφαλίζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης όλων των υποψηφίων.

Τέλος, στην αναφορά της κ. Ε.Χ., διαπιστώνεται το παράλογο της δικαίωσης υποψηφίου μέσω της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης ενστάσεως, η οποία ωστόσο δεν έχει κανένα αντίκρισμα καθώς έχει ήδη πληρωθεί η θέση από υποψήφια που τελικά έλαβε χαμηλότερη θέση στον πίνακα κατάταξης. Συνεπώς, ο μόνος δρόμος για την ενισταμένη που δικαιώθηκε είναι να ζητήσει αποζημίωση μέσω

της δικαστικής οδού, με αποτέλεσμα την οικονομική της επιβάρυνση και την υποβολή της σε χρονοβόρες διαδικασίες. Επιπλέον ακυρώνεται επί της ουσίας το πολύ σημαντικό δικαίωμα κάθε υποψηφίου στην υποβολή ένστασης και τη μέσω αυτής δικαίωσή του.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Ο Συνήγορος του Πολίτη επιθυμεί να θέσει υπόψη σας τις ανωτέρω διαπιστώσεις και στα πλαίσια του διαμεσολαβητικού του ρόλου απευθύνεται σε σας ζητώντας την παρέμβασή σας προκειμένου να προληφθούν παρόμοια μελλοντικά προβλήματα και να διασφαλιστεί στο μέλλον η ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων στις προσκλήσεις ενδιαφέροντος του Ι.Δ.ΕΚ.Ε. Στο πλαίσιο αυτό, σας απευθύνει το παρόν Πόρισμα με την παράκληση να εξετάσετε τις παραμέτρους του προβλήματος καθώς και τις δυνατότητες παρέμβασης του Υπουργείου.

Σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη συνεργασία σας.

Με τιμή,

Καλλιόπη Σπανού
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη